Riktlinje för Visselblåsarfunktion

Dokumenttyp	Dokumentägare	Beslutsinstans	Giltig till
Riktlinje	HR-avdelningen	KLG	Tillsvidare
Upprättad av	**Fastställd/upprättad**	**Reviderad av**	**Senast reviderad**
Katarina Häggström	2026-09-04		
Dokumentet gäller för Hela kommunkoncernen			**Diarienummer** K-2026-0836

Innehållsförteckning

Riktlinje för visselblåsarfunktion i Vindelns kommun 3

Visselblåsarfunktionen i kommunen 3
Återrapportering till Kommunstyrelsen 3
Så rapporterar du 3
Anonymitet och sekretess 4
Detta bör din rapport innehålla: 4
Vad kan du rapportera? 4
Vad betyder "arbetsrelaterat sammanhang"? 4
Vad betyder "allmänintresse"? 4
Exempel på vad du kan rapportera: 4
EU-rapportering (Undantag från allmänintresset) 5
Vad kan du inte anmäla via denna funktion? 5
Vad utreds inte av visselblåsarfunktionen? 5
Exempel på ärenden som hanteras i andra kanaler: 5
Vem kan rapportera? 5
Andra rapporteringskanaler (Externa kanaler) 6
Vad händer efter att du har skickat in en rapport? 6

Riktlinje för visselblåsarfunktion i Vindelns kommun

Det är viktigt att Vindelns kommuns verksamheter drivs på ett korrekt och öppet sätt. Eventuella missförhållanden ska komma fram så att de kan åtgärdas.

Med stöd av visselblåsarlagen finns det ett starkt skydd för dig som rapporterar om missförhållanden i ett arbetsrelaterat sammanhang. Lagen ger dig skydd i form av strikt sekretess och ett absolut förbud mot repressalier (bestraffningar eller negativa konsekvenser från arbetsgivaren).

Vindelns kommun ansvarar för att det finns säkra kanaler för rapportering. Alla inkomna rapporter följs upp, utreds och återkopplas.

Visselblåsarfunktionen i kommunen

Kanslichefen och HR-chefen har utsetts till kommunens visselblåsarfunktion. De hanterar och bedömer alla ärenden på ett oberoende och självständigt sätt. De har lagstadgad tystnadsplikt. Du kan alltid kontakta dem om du har frågor om hur du rapporterar. Om anmälan avser någon av dessa tjänstepersoner hanteras ärendet av den kvarvarande tjänstepersonen.

Återrapportering till Kommunstyrelsen

Visselblåsarfunktionen ska, en gång per år lämna kommunstyrelsen en skriftlig sammanställning med översiktlig information om frekvensen och hanteringen av inkomna rapporteringsärenden, som ett led i kommunstyrelsens uppfyllande av dess uppsiktsplikt enligt kommunallagen (2017:725). (återrapportering sker vid KS första sammanträdet för året).

För att säkerställa visselblåsarlagens strikta krav på sekretess sker rapporteringen enligt följande regler:

- Helt anonymiserad: Rapporten innehåller aldrig namn eller detaljer som kan kopplas till en enskild person.
- Övergripande statistik: Redovisningen visar antal inkomna ärenden, trender och fördelning i breda kategorier.
- Redovisning av åtgärder: Kommunstyrelsen informeras om generella systemåtgärder, ändrade rutiner eller polisanmälningar.

Så rapporterar du

Du kan rapportera på fyra olika sätt:

- E-tjänst: Via kommunens e-tjänst för visselblåsning på Mina sidor (detta är det säkraste sättet för att skydda din identitet).
- Telefon: Ring till kanslichef eller HR-chef via växeln på telefonnummer: 0933–140 00.

- Brev: Skicka ett fysiskt brev adresserat direkt till "Visselblåsarfunktionen, Vindelns kommun".
- Fysiskt möte: Du kan begära ett personligt möte för att lämna din rapport.

Anonymitet och sekretess

- Du behöver inte uppge ditt namn eller dina kontaktuppgifter.
- Om du vill vara anonym, tänk på att inte skriva detaljer som avslöjar vem du är.
- Om du väljer att berätta vem du är, skyddas din identitet av stark sekretess.

Obs! Använd inte kommunens vanliga officiella e-postadress för att visselblåsa, då e-postmeddelanden blir allmänna handlingar och kan läsas av fler.

Detta bör din rapport innehålla:

- En så tydlig beskrivning av missförhållandet som möjligt.
- Var och när det hände.
- Namn på den verksamhet eller organisation som är inblandad.

Vad kan du rapportera?

Visselblåsarlagen gäller när du i ett arbetsrelaterat sammanhang rapporterar om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram.

Vad betyder "arbetsrelaterat sammanhang"?

Det betyder att du har fått reda på missförhållandet genom ditt nuvarande eller tidigare arbete i kommunen.

Vad betyder "allmänintresse"?

För att det ska finnas ett allmänintresse ska det handla om allvarliga saker som angår allmänheten och där det finns ett tydligt intresse av att problemet rättas till. Det handlar ofta om situationer som är helt oacceptabla utifrån ett samhällsperspektiv.

Exempel på vad du kan rapportera:

- Ekonomisk brottslighet, korruption och mutor.
- Allvarliga former av trakasserier.
- Miljöbrott eller allvarliga säkerhetsrisker för liv och hälsa.
- Allvarliga avsteg från kommunens styrande dokument.
- Systematiska missförhållanden där de vanliga kontrollsystemen har brustit, eller försök att dölja missförhållanden.

EU-rapportering (Undantag från allmänintresset)

Lagen gäller också om du rapporterar om brott mot vissa av EU:s regler, till exempel inom offentlig upphandling, folkhälsa, dataskydd (GDPR) och behandling av personuppgifter. I dessa fall behöver man inte bedöma om det finns ett allmänintresse, så länge det har skett i ett arbetsrelaterat sammanhang.

Vad kan du inte anmäla via denna funktion?

- Egna arbetsförhållanden: Lagen gäller normalt inte för personligt missnöje, konflikter mellan kollegor, ledarskapsfrågor eller mindre oegentligheter. Dessa brister ska du istället lyfta med din närmaste chef, HR-avdelningen eller din fackliga organisation.
- Privatpersoner: Lagen gäller inte för information som du har fått som privatperson, till exempel i egenskap av anhörig, brukare eller vårdnadshavare.
- Säkerhetsskydd: Lagen gäller inte för rapportering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter enligt säkerhetsskyddslagen.

Vad utreds inte av visselblåsarfunktionen?

Visselblåsarfunktionen tar inte över ansvaret från andra funktioner som redan har lagstadgade utredningsskyldigheter. Om ett ärende hör hemma i en annan lagstiftning så kommer frågan att läggas över till den ansvarande funktionen.

Exempel på ärenden som hanteras i andra kanaler:

- Missförhållanden inom socialtjänsten hanteras enligt Lex Sarah.
- Vårdskador inom hälso- och sjukvården hanteras enligt Lex Maria.
- Kränkningar mot elever i skolan utreds enligt skollagen och diskrimineringslagen.
- Kränkningar mot medarbetare utreds i första hand enligt arbetsmiljölagen och interna rutiner.
- Misstänkta brott utreds av polis och åklagare.

Vem kan rapportera?

Du kan rapportera om du har fått informationen genom ditt arbete för Vindelns kommun och tillhör någon av dessa grupper:

- Arbetstagare (anställda)
- Personer som söker arbete eller gör en förfrågan om jobb
- Volontärer och praktikanter
- Inhyrda konsulter och personer som utför arbete under kommunens ledning
- Egenföretagare och leverantörer som utför eller vill utföra uppdrag åt kommunen

- Personer som ingår i kommunens förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan (t.ex. nämnder och styrelser)
- Personer som tidigare har tillhört någon av grupperna ovan och fick informationen under sin tid i Vindelns kommun.

Andra rapporteringskanaler (Externa kanaler)

Om du inte känner förtroende för kommunens interna visselblåsarfunktion kan du rapportera externt till en statlig myndighet. Olika myndigheter har ansvar för olika områden (till exempel Integritetsskyddsmyndigheten för GDPR eller Konkurrensverket för offentlig upphandling).

En komplett lista över dessa myndigheter och deras ansvarsområden hittar du på *Arbetsmiljöverkets webbplats* (enligt förordning 2021:949).

Vad händer efter att du har skickat in en rapport?

1. Mottagningsbekräftelse: Visselblåsarfunktionen tar emot din rapport. Om du inte har rapporterat helt anonymt får du en bekräftelse på att rapporten är mottagen inom 7 dagar.
2. Bedömning och utredning: Funktionen gör en första bedömning om ärendet faller under visselblåsarlagen. Om det gör det, startas en utredning. Vid behov kan externa utredare kopplas in för att garantera oberoendet.
3. Återkoppling: Du som har rapporterat (och inte är anonym) får en återkoppling om vilka åtgärder som har planerats eller vidtagits inom 3 månader från det att rapporten togs emot.